

Aalto University
School of Science

06.02.2024

TU-A1100

TUTA 1

Toimitusketjun hallinta ja ennustaminen

*Lauri Saarinen (lauri.3.saarinen@aalto.fi)
Assistant Professor of Operations Management
Aalto*

September 3, 2021, 11:00 AM GMT+3

Forget Finance. Supply-Chain Management Is the Pandemic Era's Must-Have MBA Degree

- The just-in-time inventory systems embraced by many businesses led to empty shelves and costly bottlenecks. That's put a rare spotlight on supply-chain programs, which are attracting more students.

By Matthew Boyle

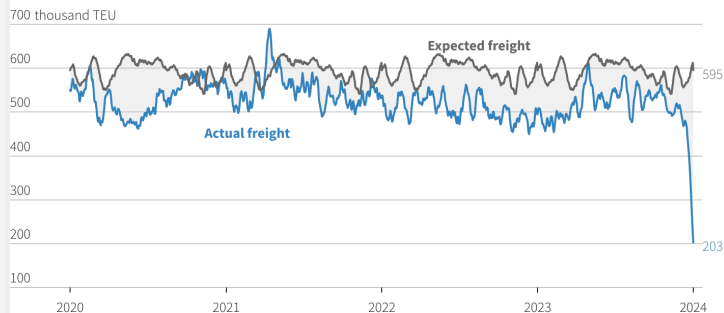
▲ The container ship *Ever Given*, stuck in the Suez Canal in Egypt on March 27. PHOTOGRAPHER: GOKTURK1 OBSERVATION SATELLITE/GETTY IMAGES

Uusi normaali: Häiriöitä ja epävarmuutta

Militant attacks affect shipping movement

Freight container volumes through Red sea region **have fallen by around 65%** from expected values.

Daily freight capacity in Red sea

Note: TEU refers to twenty foot container

Source: Kiel Institute for the World Economy | Reuters, Jan. 11, 2024

Vessels re-routing

Attacks by Yemen's Houthi militants on ships in the Red Sea are disrupting maritime trade through the Suez Canal, with some vessels re-routing to a much longer East-West route via the southern tip of Africa.

Sources: LSEG; Planet Labs; Maps4News; Shoel Kisen Kaisha
Reuters Staff • Dec. 19, 2023 | REUTERS

Tesla, Volvo Car pause output as Red Sea shipping crisis deepens

By Victoria Waldersee, Anna Ringstrom and Marie Mannes
January 13, 2024 1:04 AM GMT+2 · Updated 16 days ago

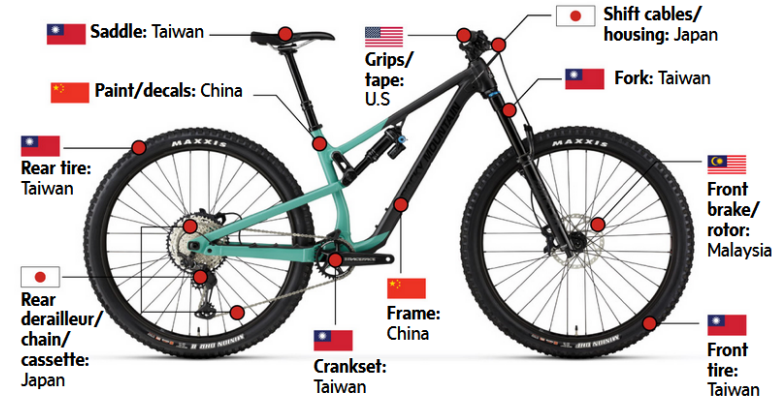

Source: <https://www.reuters.com/business/autos-transportation/tesla-berlin-suspend-most-production-two-weeks-over-red-sea-supply-gap-2024-01-11/>

Pyörä on esimerkki monimutkaisesta globaalista toimitusketjusta

The complicated modern bicycle

Fifty-one parts. Twenty-eight suppliers. Five countries. That's what it takes to build the Instinct Alloy 50 from North Vancouver's Rocky Mountain Bicycles, which retails at \$5,649. It's a complicated supply chain that tended to run smoothly – until COVID-19 came along.

Manufacturing notes

The frame is built in China, a powerhouse in bike manufacturing. The past couple years have been tough, however, owing to U.S. tariffs that targeted a variety of industries.

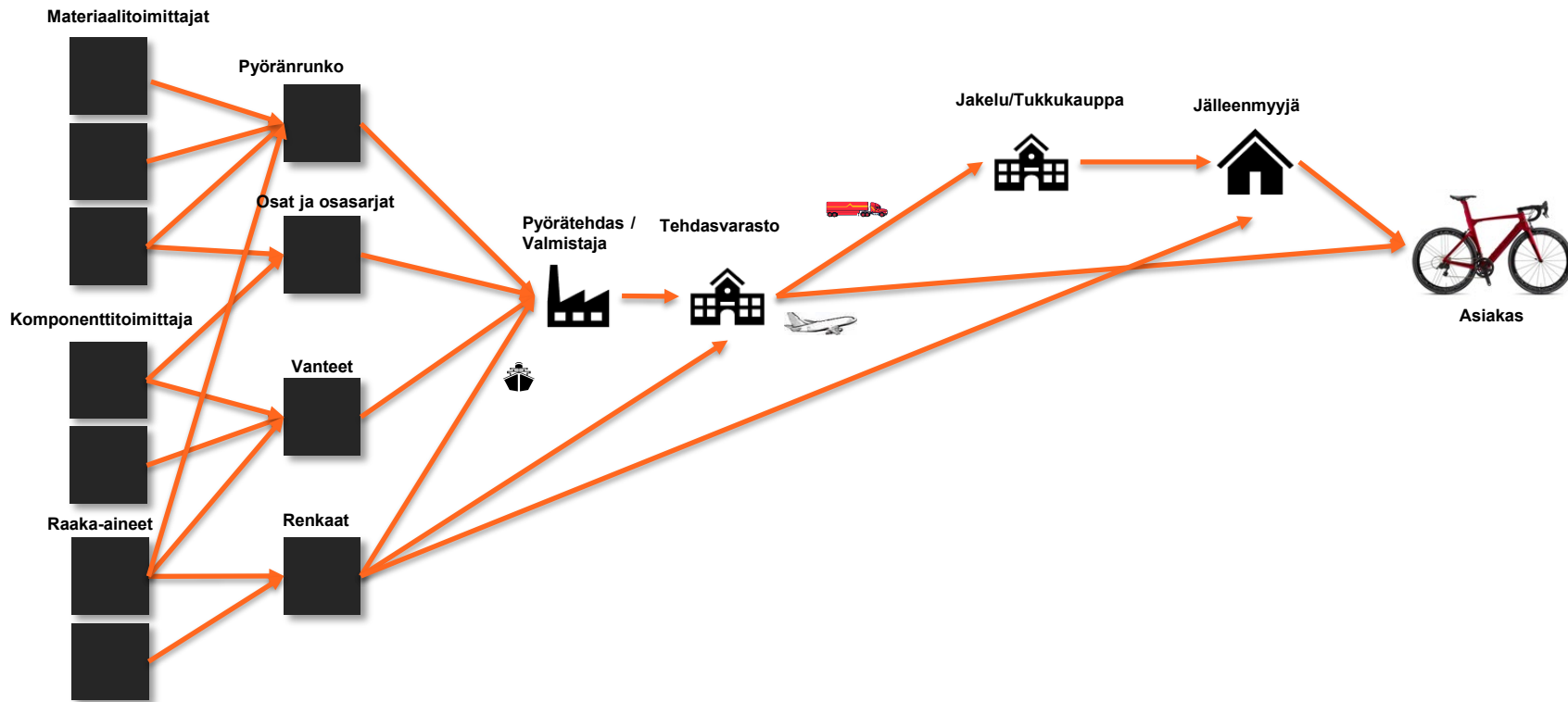
The grips are the only component from the U.S. Much like other industries, bike production has shifted overseas, with relatively little manufacturing and assembly in North America.

The rear derailleur is built in Japan by Shimano, the leader in market share for bicycle components.

The fork is made in Taiwan, along with most of the parts on this particular bike. Taiwan has become a hub of high-end manufacturing.

The brakes are made in Malaysia, also by Shimano. Malaysia is a valuable manufacturing centre, due to its membership in a Trans-Pacific trade deal Canada has also joined

Toimitusketju koostuu kaikista tuotteen asiakkaalle toimittamiseen tarvittavista osapuolista

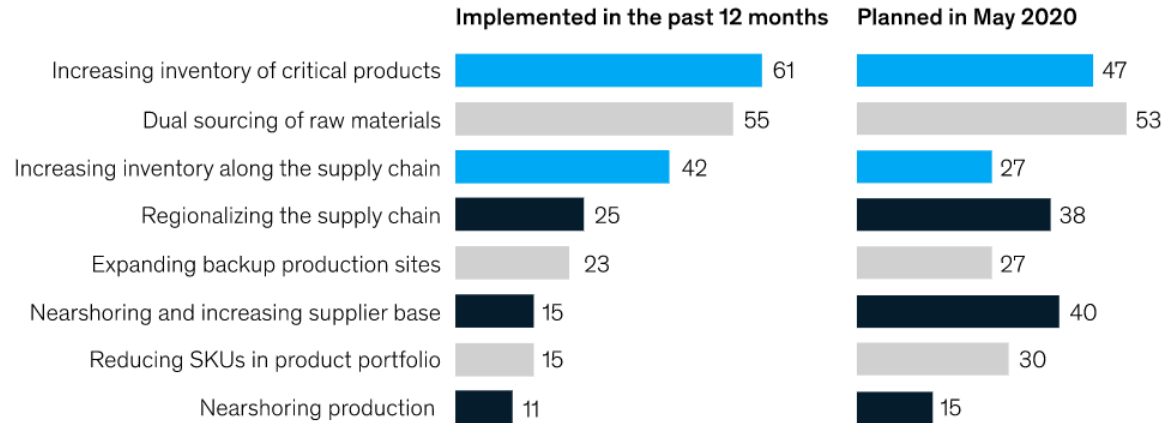

Osa kysyntäpiikkiä on hamstraamista ja varastojen kasvattamista: Ikävä yllätys varastojen kanssa kun palvelukysyntä palautuu?

Companies originally planned to increase nearshoring of suppliers to boost supply-chain resilience—but wound up increasing inventory.

Planned and implemented actions, % of respondents

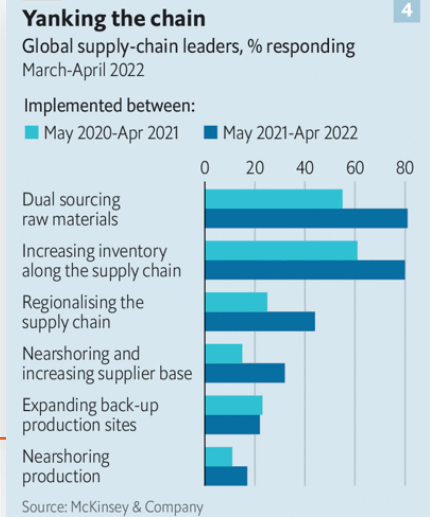
■ Actions related to nearshoring ■ Actions related to inventory ■ Other

Source: McKinsey survey of global supply-chain leaders (May 4–June 16, 2021, n = 71)

“93 percent of respondents intended to make their supply chains more flexible, agile and resilient” *McKinsey survey 2021*

2022 update:

Kuluttajatavaroissa raju piiskavaikutus: puutteista ylivarastoihin ja hukkaan

Kevät '22

Syksy '22

Talvi '23

Retailers Scrambling to Stow Inventories Are Turning to Transport Equipment

More truck trailers and shipping containers are being used as mobile warehouses, the latest sign of ad hoc adjustments in strained supply chains.

Retailers and manufacturers continue to head distribution operators on the fly to keep supply chains running amid transportation network disruption and difficulties forecasting demand.

PHOTO: MICHAEL CHAO/GETTY IMAGES/REUTERS

LOGISTICS REPORT

Discount Stores Are Awash in Merchandise Thanks to Shipping Delays

Executives at discount stores including Ross, Burlington say supply-chain strains are leaving their buyers with lots of available merchandise

A shopper at a Ross Stores Inc. discount department store in Pasadena, Calif., on June 25, 2022. PHOTO: MARIO ANZUONI/REUTERS

Nike's Inventory Glut Sends Stock Down the Most in 20 Years

Kate Bruch

14 September 16, 2022 at 11:16am

(Bloomberg) — Nike Inc. shares tumbled the most in more than two decades after a glut of unwanted merchandise eroded the sportswear giant's profitability.

Stocks average investors' eyes fell in the fourth quarter amid Aug. 31, and resulting markdowns caused gross margin to miss Wall Street's expectations.

Clothing retailers set for discount battle to clear inventory glut

US stores face large stockpiles and customers made wary by high inflation

By Tom Ichniowski

PHOTO: JIM SPELLMAN/REUTERS

Retailer's clothing and accessories shows have attracted bright fall for the past year, according to US Census Bureau, which is the first since 2019.

LYDIA THURMAN in New York SEPTEMBER 15, 2022

US apparel retailers are preparing steep markdowns to clear shelves ahead of the critical holiday season, as inflation pushes consumers to pull back on discretionary spending and wait for deals.

Clothing stores are battling a glut of inventory and a split in spending habits, as lower-income shoppers put necessities including food and rent first while affluent consumers replace pandemic leisurewear with tailored office outfits

PHOTO: JIM SPELLMAN/REUTERS

Talous | Yritykset

Fiskars lomauttaa liki 300 työntekijää Suomessa ylisuurten varastojen vuoksi

Fiskarsin mukaan tehtailla Billnäsissä ja Sorsakoskella täytyy sopeuttaa tuotantokapasiteettia tilapäisesti, koska varastot ovat niin suuret.

Fiskarsin teräskattilota designtuoteyhtiö Fiskarsin suudessa pääkonttorissa Espoossa 1. helmikuuta 2023. KUVA: VESA MOILANEN / LEHTIKUVA

Laura Kakkonen HS

6.2.16:20

DESIGNTUOTEYHTIÖ Fiskars on saanut tammikuun muutosneuvottelet päätökseen tehtaaltaan Billnäsissä

Neuvotteleiden tuloksena määräaikaiset lomaut 210:tä henkilöä ja Sorsakoskella 78:aa henkilöä, lomautukset ovat työntekijää kohden enintään Lomautukset toteutetaan tänä vuonna helmikuun alkuun.

Retailers Wrestle With Holiday Inventory Leftovers As Supply Chain Disruption Continues

Nikki Baird Contributor @

I focus on the digital consumer's impact on retail.

JAN 15, 2023, 10:00am EST

Holiday 2022 proved to be a very uneven holiday season for retailers like Target, which stocked out ... [-] NIKKI BAIRD

Coming into Holiday 2022, some dire warnings started to emerge from retailers: for example, Walmart saw -0.7% and Target fell -1.7%, both reported growing inventory levels as supply chain snafus unwound and the inventory caught at various bottlenecks suddenly showed up at retail distribution centers. Combined with the bite of inflation, rising consumer debt, and the threat of softening demand going into the holiday season, that looked like a recipe for disaster.

6.2.2024

<https://www.insider.com/discarded-fast-fashion-clothes-chile-desert-2021-11>

Peoples Dispatch
@peoplesdispatch

Images from the Atacama desert, which has become a dumpster for the global fast fashion industry. Over 100,000 tons of clothing, many of them new items with price tags that weren't sold or used, have been dumped in the Atacama desert in Chile.

7:01 PM · Jan 5, 2022 · TweetDeck

3,553 Retweets 800 Quote Tweets

6,013 Likes

Tweet your reply Reply

Peoples Dispatch @... · Jan 5
Replying to @peoplesdispatch
The fast-fashion concept, the mass-production of cheap and disposable clothing, has made the fashion industry one of the most polluting industries worldwide, just after oil and agriculture.

3 280 880

Peoples Dispatch @... · Jan 5
When combining CO2 emissions from clothing production & the massive clothes waste, fashion production accounts for 10% of humanity's carbon emissions.
#Fashion #ToxicFashion
#FashionPollution
#FashionIndustry #FastFashion
#SustainableFashion
#FashionRevolution

Aalto University
School of Science

Toimitusketju johtaminen

Keskeinen haaste on kysynnän ja tarjonnan tasapainottaminen

Toimitusketjun
kapasiteetti

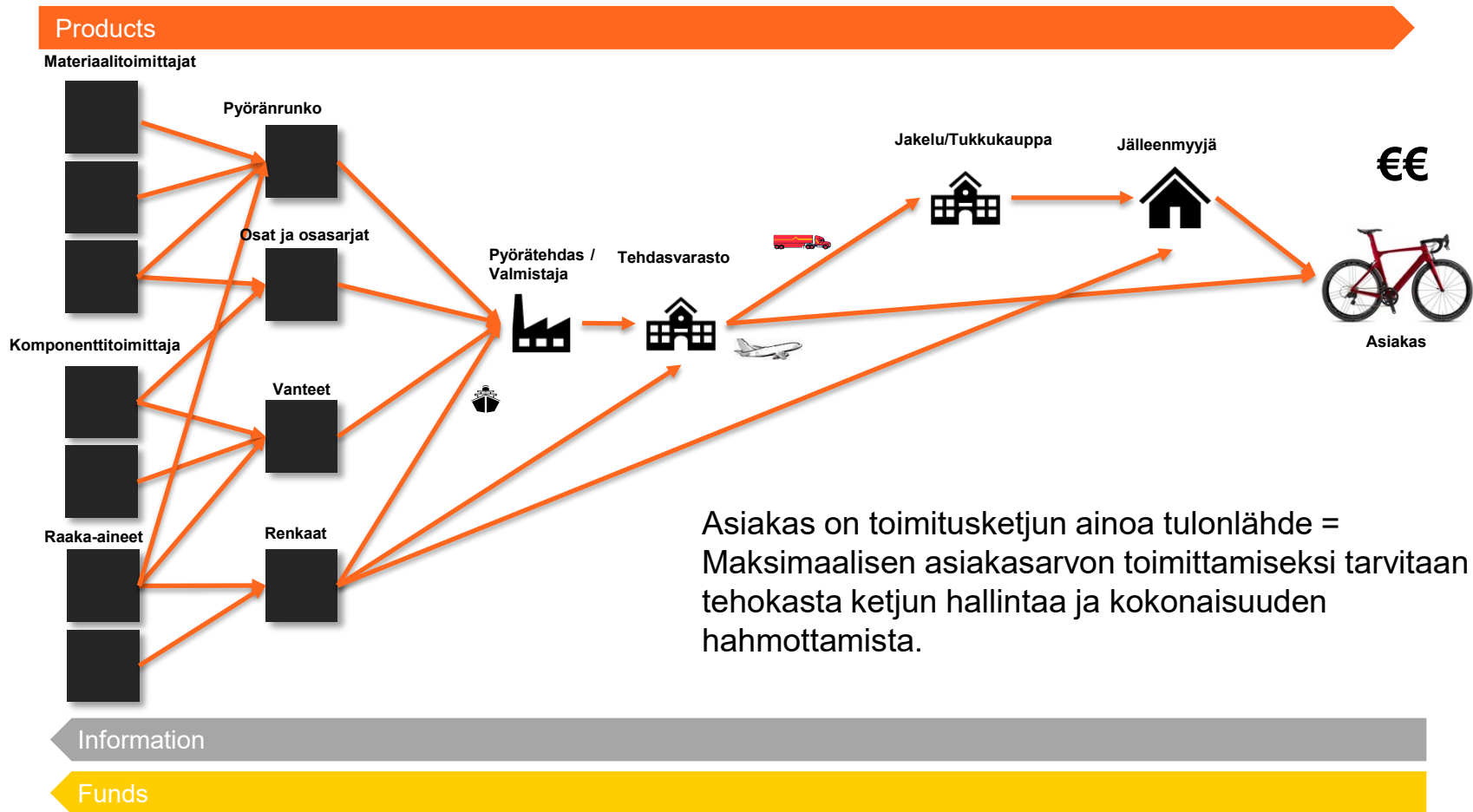
Ylituotanto:
Menetetty
investointi

=

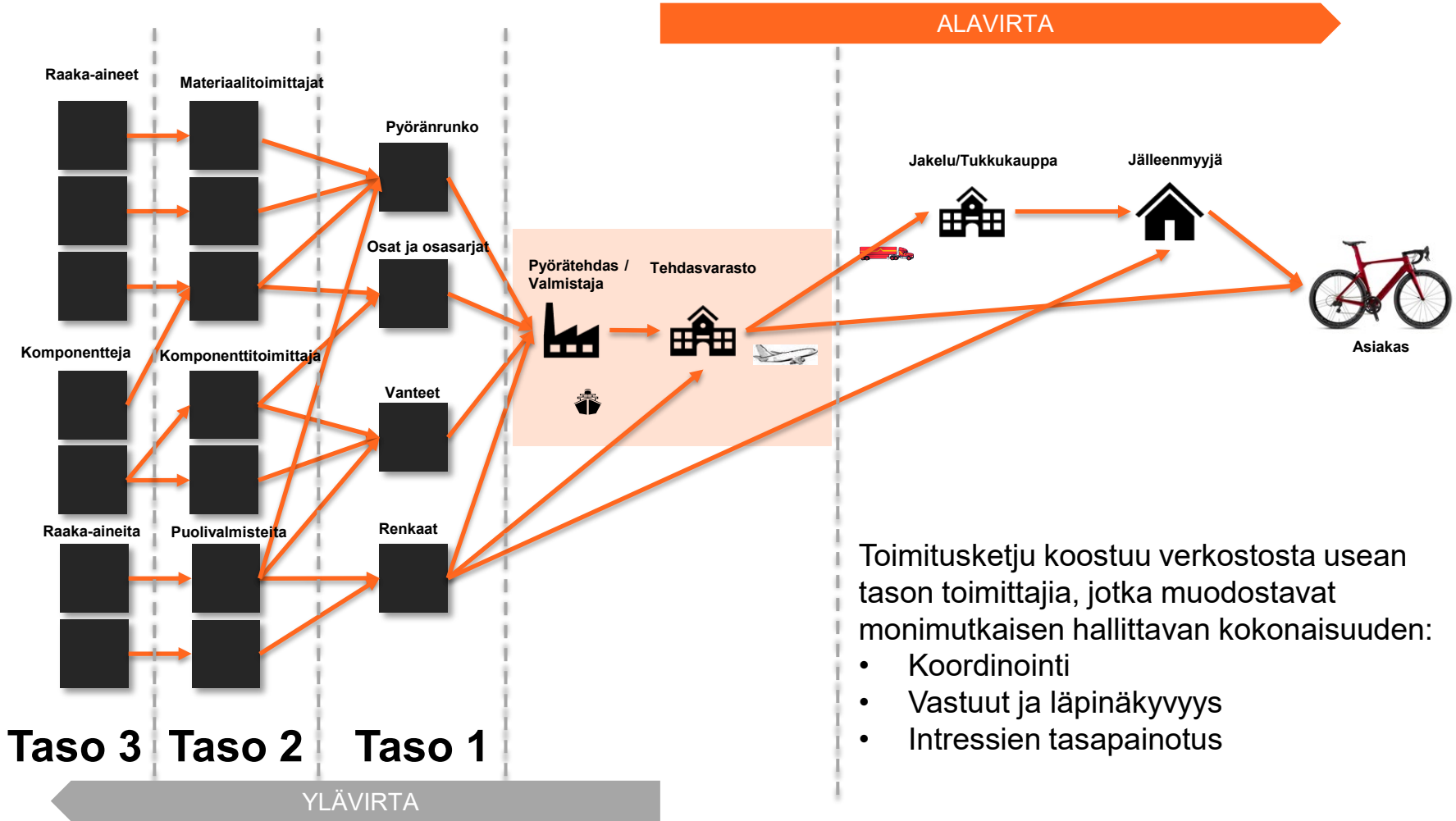
Alituotanto:
Menetetty
myynti

Tuleva kysyntä

Tuotteiden, informaation ja rahoituksen virrat muodostavat toimitusketjun hallinnan kokonaisuuden

Monitasoisuus ja verkoston monimutkaisuus tekevät toimitusketjun hallinnasta haastavan tehtävän

Toimitusketjun hallinnassa suunnittelu on kriittisessä asemassa

Toimitusketjun hallinta tarkoittaa toimittaja- ja jakeluketjun suunnittelua ja ohjausta. Se pitää sisällään yritysten välisten prosessien ja tiedon hallinnan

Martinsuo et al., 2016, p. 279

Tavoite: Maksimaalinen asiakasarvo, minimaalinen hukka, kannattava kaikille verkoston jäsenille

Ehto: Materiaali- ja tietovirtojen suunnittelu ja ohjaus, jotta oikeat tuotteet ovat oikeassa paikassa oikean aikaan ja ajantasaisin tieto on kaikkien käytettävissä: **Häiriötön, nopea, tasainen virtaus**

Aalto University
School of Science

Toimitusketjun kyvykkyyksistä

Paras toimitusketju riippuu asiakasarvosta, tuotteen ominaisuuksista, sekä tuotannonekonomiasta

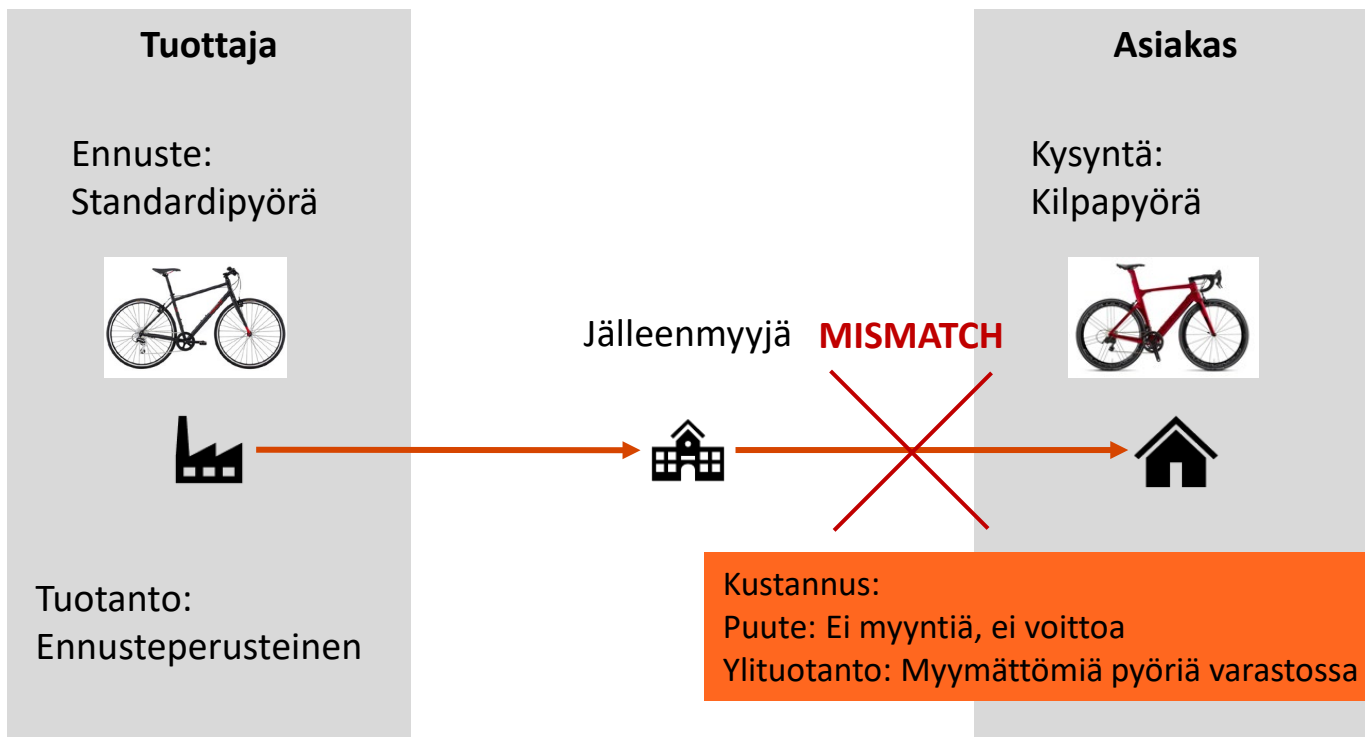
Standardi, matalat katteet, suuri kysyntä

Erikoistunut, korkeat katteet, pieni ja epävarma kysyntä

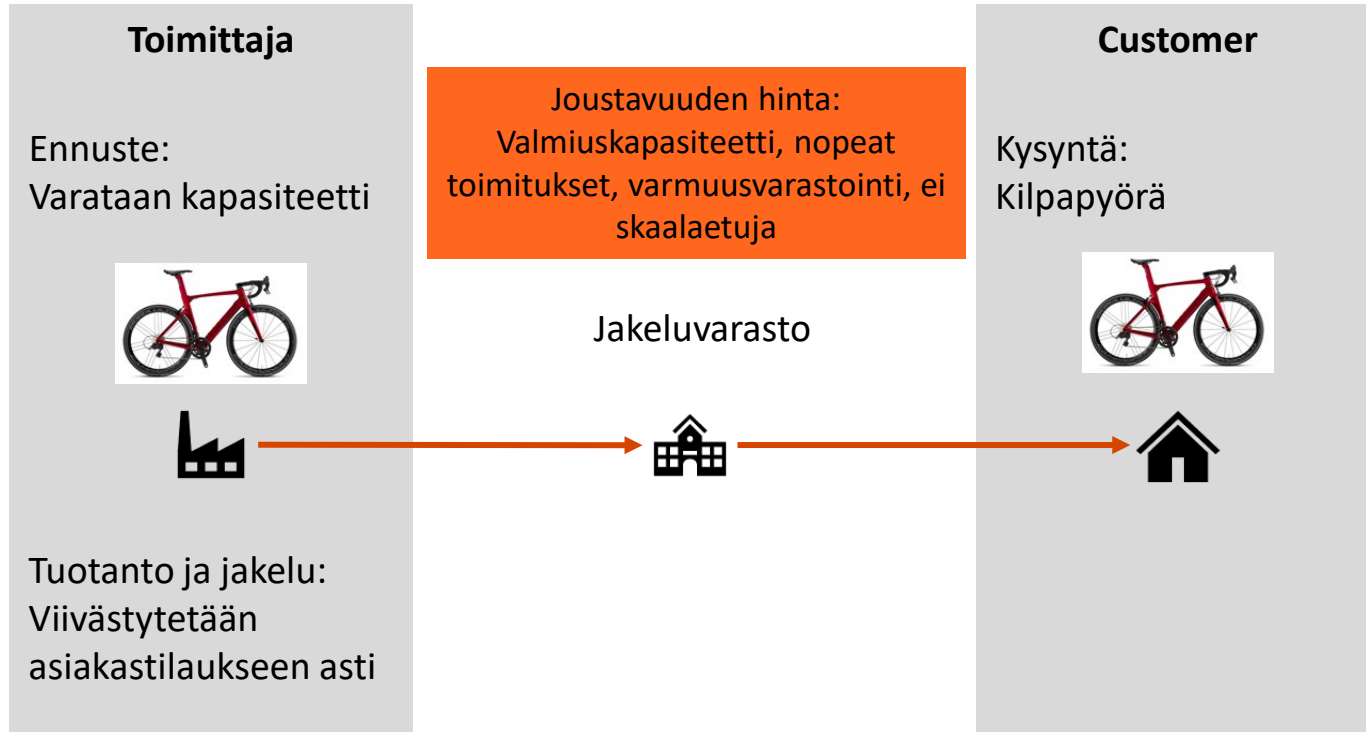

Mistä hukka syntyy? Tehokkuustavoite ohjaa tuottamaan ennakoivasti

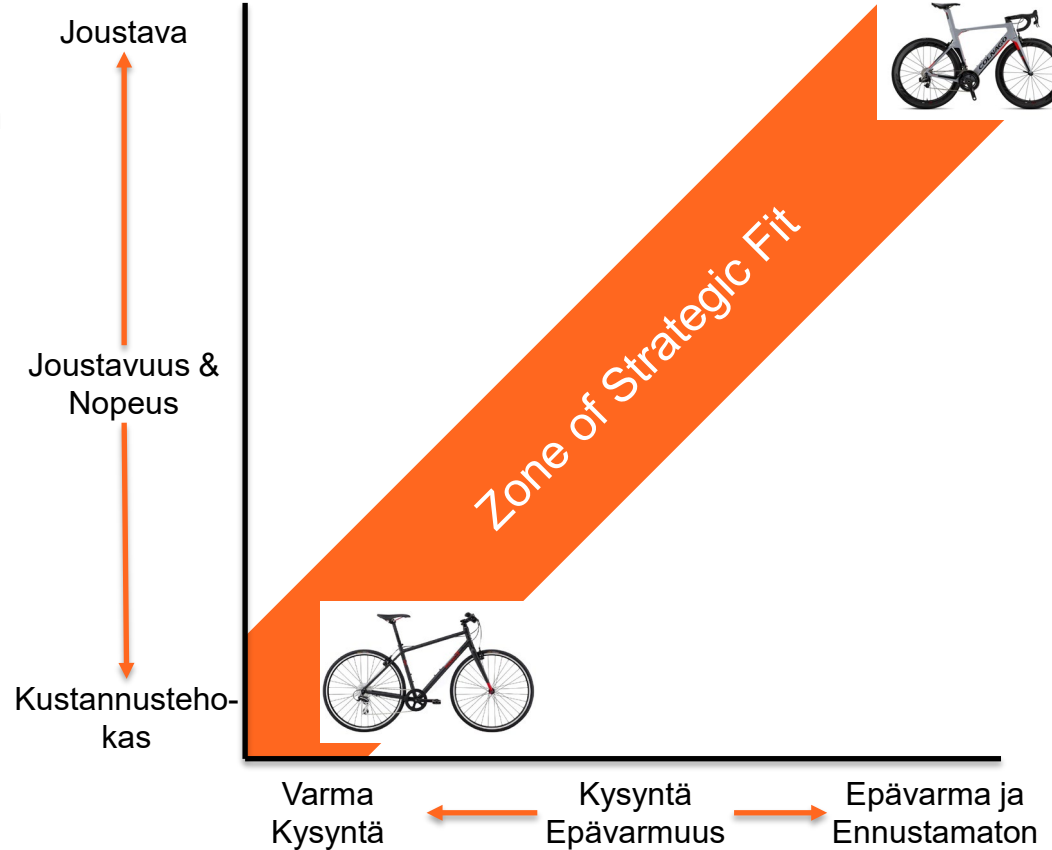

Joustava toimitusketju: kalliimpi yksikkökustannus mutta pieni hukka

Toimitusketjustrategian sovitus

- **Asiakasarvosta toimitusketju strategiaan**
  1. Kysynnän ja toimitusten epävarmuus
  2. Toimitusketjun kyvykkydet
  3. Sopivuus strategian ja tuotteiden välillä
- Kustannustehokkuus VS. Nopeus ja joustavuus
- Kysynnän ja tuotannon kohtaannon maksimointi voittoa maksimoiden

Aalto University
School of Science

Toimitusketjun hallinnasta ja suunnittelusta

Mikä tässä on vaikeaa? *Haasteena moninaisten funktioiden hallinta ja koordinointi osapuolten välillä*

Materiaalinkäsittely

- Tuotteen logistiikka
- Pakkaaminen
- Varastoinnin layout

Varastointi

- Varastointi, sekoitus, bulkkienpurku
- Keräily, pakkaus, lähetys
- Missä varastoidaan mitä

Varastonhallinta

- Kuinka paljon varastoidaan
- Ohjaukspisteet
- Täydennyssuunnittelu

Osto/Hankinta

- Mitä ostetaan, mistä ja millä ehdoin
- Kotiinkutsut, täydennysten toteutus

Tilauksen käsittely

- Vastaanotto, syöttö, seuranta
- Tilaustenhallinta

Suunnitteluryhmä

- Tuotannonsijainti
- Toimitusketjun suunnittelu
- Kysynnänsuunnittelu
- Kapasiteetinsuunnittelu

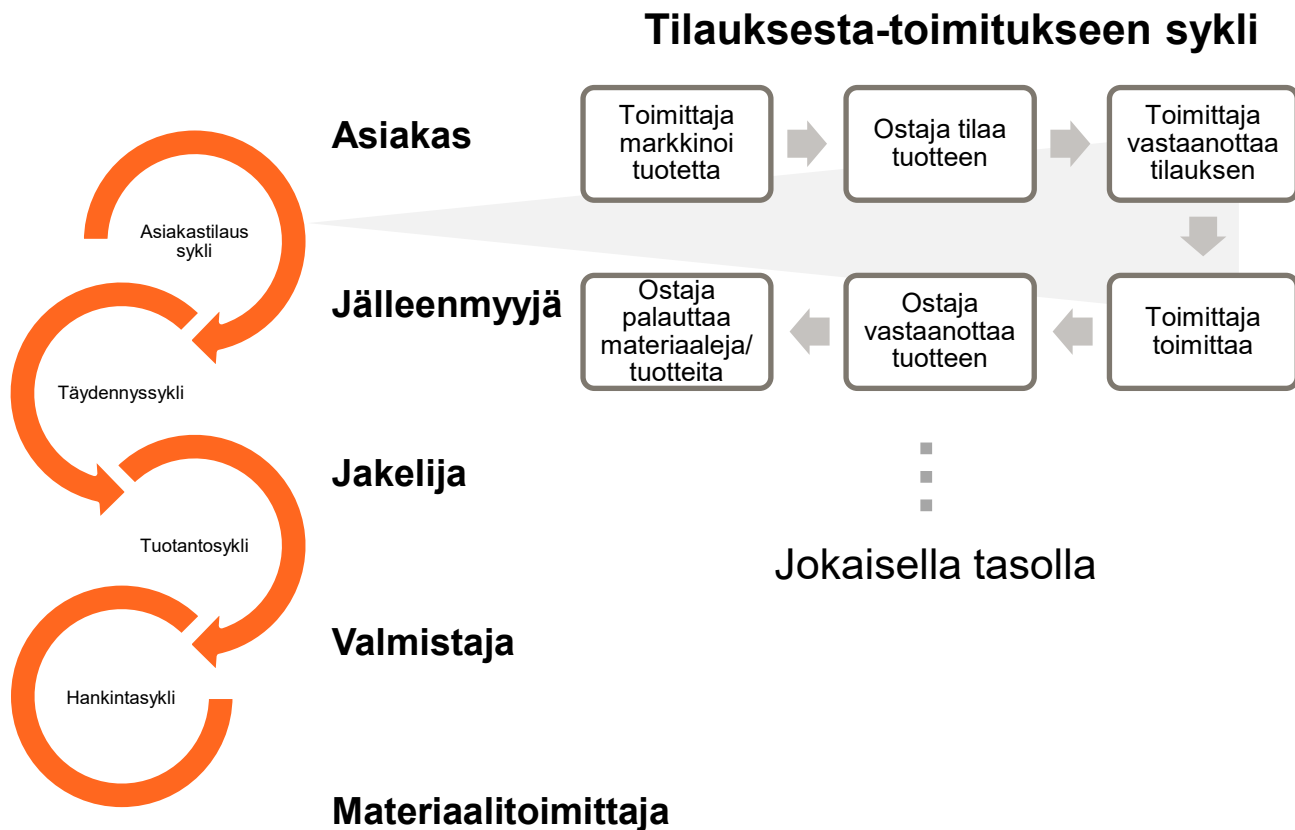
Asiakaspalvelu

- Maantieteelliset tiimit
- Tuotelinja tiimit

Kuljetukset/logistiikka

- Tiuleva vs. lähtevä
- Kotimaiset, kansainväliset
- Kuljetusmuodot (tie, raide, lento, kontti)

Tilaussyklien näkökulma toimitusketjuun

Suunnittelu on keskeisin toimitusketjun hallinnan tehtävä

Miksi suunnittelua?

Kaikessa on epävarmuutta

- Kysyntä, kapasiteetti, materiaalien saatavuus, hinnat

Kompleksisuus ja viiveet

- Viiveet toimitusketjun vaiheiden välillä
- Prosesseissa vaiheiden sisällä
- Päätöksenteon viive: päätöksestä toimitukseen

Rakenteet ovat jäykkiä

- Muuttumisessa menee aikaa
- Rakenteet, prosessit ja vastuut sitovat tehtyjen päätösten pohjalta

Vaiheet ja tehtävät ovat riippuvaisia

- Lopputuotteen toimittaminen on riippuvainen kaikista aiemmista tehtävistä: tuotanto, hankinta, logistiikka, varastot ylävirrassa

Suunnittelun aikajänteet ja tehtävät

Strateginen suunnittelu – Pitkä, >12kk

- Kapasiteetti ja kyvykkyydet pitkällä tähtäimellä
- Sijainti ja toimittajapäätökset
- Tuotannon layout, tuotantosysteemi

Kokonaissuunnittelu – Keski, >1kk

- Kysynnän ja tuotannonbalansointi
- Työvoiman määrä
- Kokonaistuotanto, myynnin ja hankinnansuunnitelmat

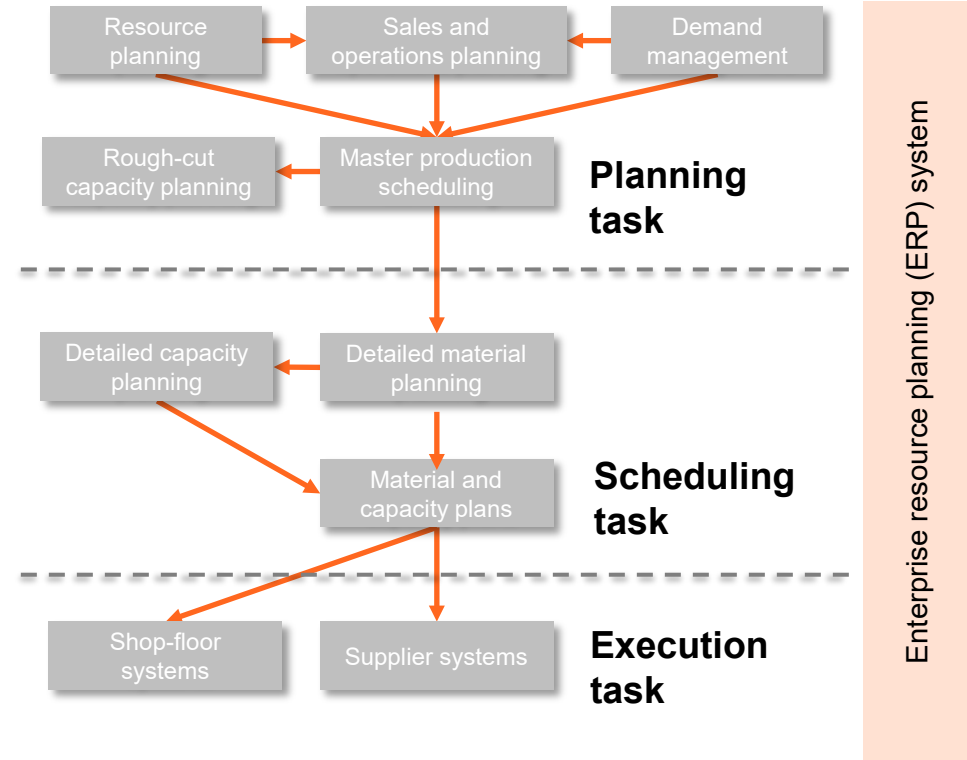
Karkea- ja hienosuunnittelu – 1vko-1kk ja <1vko

- Tuotannon resurssien allokointi
- Työjärjestys ja aikataulutus
- Muutosten ja poikkeamien hallinta

Toimitusketjun suunnitteluprosessi ja systeemit

- 1. Ennusteesta**
kysynnänsuunnitteluun ja kapasiteetin sovittamiseen
- 2. Yleissuunnitelmasta**
yksityiskohtaiseen materiaalihankinnan ja kapasiteetin kuormitukseen
- 3. Karkeasuunnitelmasta**
aikataulutukseen ja toteutuksen valvontaan

Suunnittelujärjestelmä näkymä

Kysynnän ennustaminen on ensimmäinen suunnitteluetappi

Ennusteiden ominaisuuksia

- Aina väärin, joskus hyödyllinen
- Pitkä horisontti, iso virhemarginaali
- Kokonaisuudet ennustetaan tarkemmin kuin yksityiskohdat

Hyvä ennuste

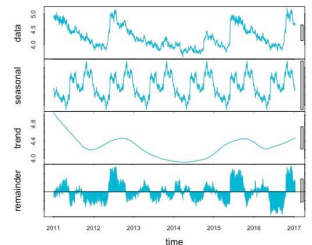
- “Yhdet numerot”
- Robusti ja ennakoitava virhemarginaali
- Ei systemaattisia virheitä (bias)

Tyypilliset metodit

- Laadullinen
- Aikasarja-analyysi
- Kausaalinen
- Simulointi

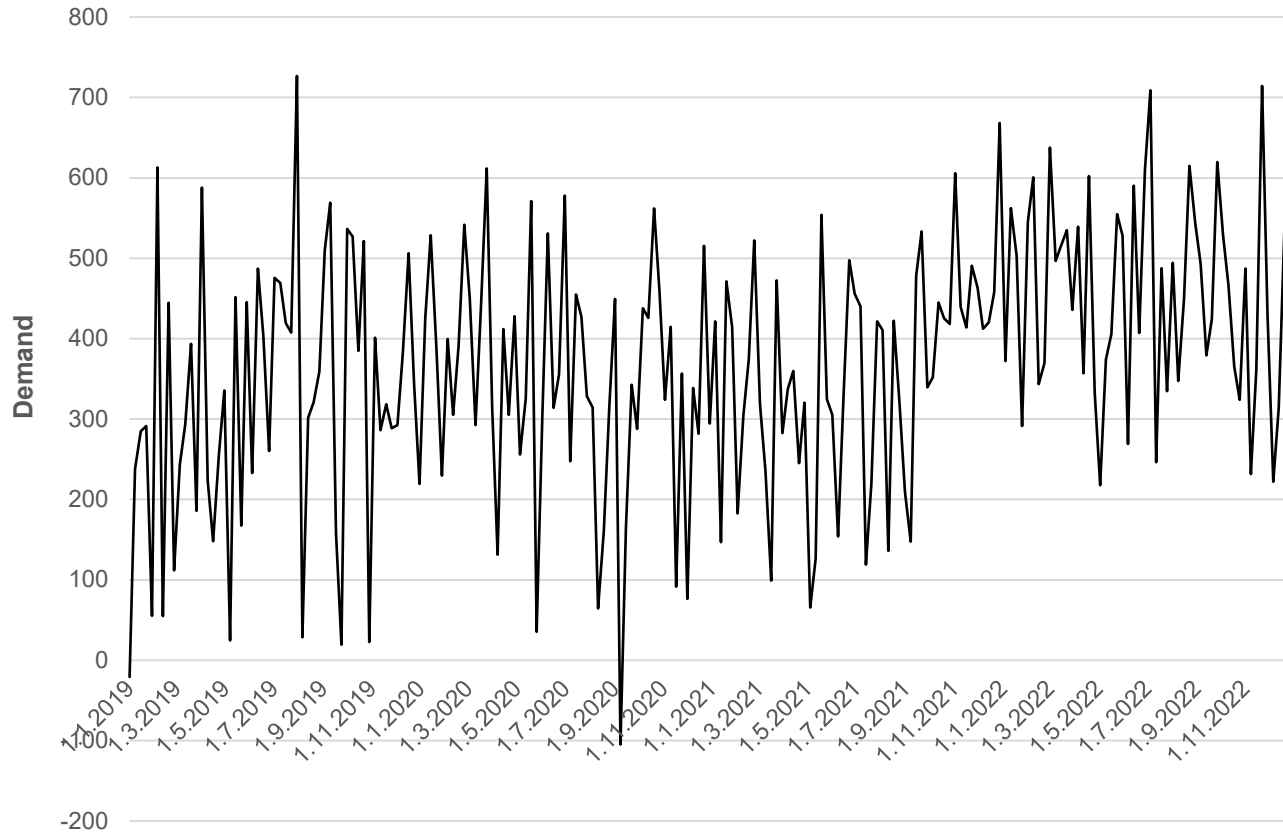
Tarvittava data

- Aikasarja data
- Toimitusajat, viipeet
- Markkinointi ja myyntiaktiviteetit
- Hinnoittelu
- Ulkoiset tekijät ja kilpailu

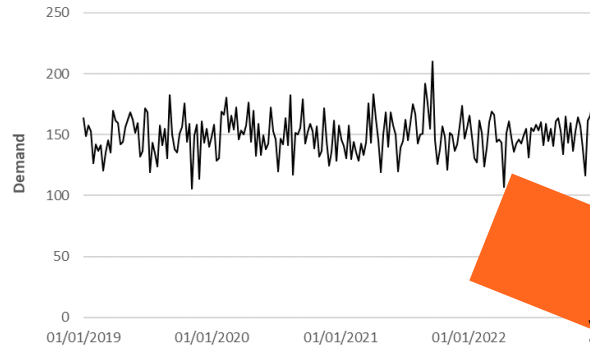

Aikasarja-analyysi ennustamisessa

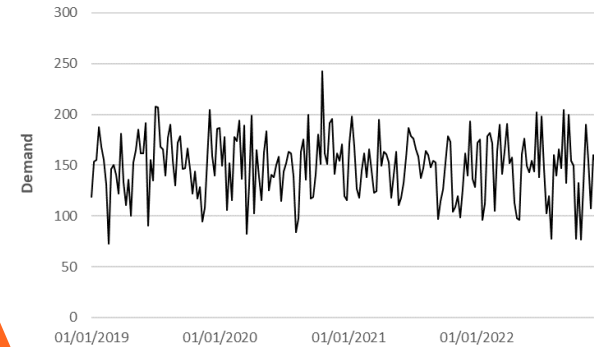

Koordinointihaaste: Piiskavaikutus (Bull-whip)

Asiakaskysyntä jälleenmyyjällä

Jälleenmyyjän tilaukset Tukku myyjälle

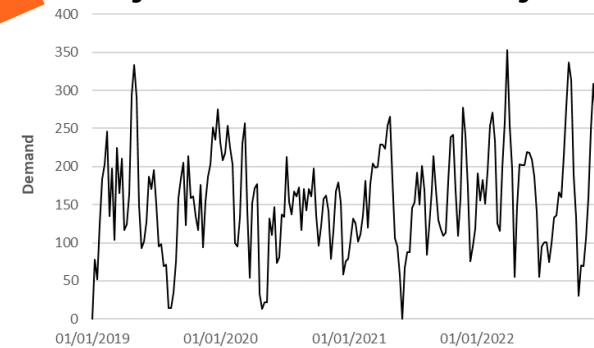

Vaihtelu kasvaa
ylävirtaan – miksi?

Tukkurin tilaukset valmistajalle

Valmistajan tilaukset toimittajalleen

Piiskavaikutus johtuu viiveistä ja joustamattomuudesta – Läpinäkyvyys ja joustavuus auttavat

Maksimoi bullwhip:

- **Vinoutuneet insentiivit**
  - Lokaalioptimointi
  - Myynninkannusteet
- **Informaatiovääristymät ja viiveet**
  - Ohjataan ennusteilla
  - Ajantasainen tieto puuttuu
- **Operatiiviset jäykkyydet**
  - Suuret eräkoot
  - Pitkät tuotanto/kuljetusviiveet
- **Säännöstely ja hamstraus**
- **Hinnoitteluvinoumat**
  - Paljous alennukset

Minimoi bullwhip:

- **Pienennä eräkokoja ja lyhennä viiveitä**
- **Tavoitteiden ja kannustimien linjaus**
- **Koordinointia edistävähinnoittelu**
- **Informaation ajantasaisuus ja saatavuus**
- **Yhteiset suunnittelu prosessit**

Toimitusketjun hallinta yhteenveto

Toimitusketjun hallinta tarkoittaa toimittaja- ja jakeluketjun suunnittelua ja ohjausta. Se pitää sisällään yritysten välisten prosessien ja tiedon hallinnan

Martinsuo et al., 2016, p. 279

Tavoite: Maksimaalinen asiakasarvo, minimaalinen hukka, kannattava kaikille verkoston jäsenille

Haaste: Kompleksinen useiden tekijöiden kokonaisuus; päätösparametrien määrä, näkyvyys, etujen ristiriidat

Mahdollistaja: Häiriötön, nopea, tasainen virtaus

Keino: Suunnitteluprosessit kokonaisuuden hallintaan, systeeminäkökulman huomiointi